

Darák Péter, a Kúria elnöke a sajtótájékoztatón többek között arról beszélt: a bírói hatalom pártatlan, magas szakmai és erkölcsi nivójú működéséhez szükséges, hogy az ítélkező bírót ne csupán jogállami garanciák, hanem a színvonalas ítélkezést biztosító tárgyi környezet vegye körül. A Kúria története is példázza, hogy a szervezeti és igazgatási reformok kéz a kézben jártak a bírósági épületek építésével és rekonstrukciójával.

A legfelsőbb szintű magyar igazságszolgáltatás történetét felidézve a főbíró beszélt arról, hogy 1723-ban létrejött a királyi udvartól független - úgynevezett hétszemélyes táblából és királyi táblából álló - Curia. Az 1848-49-es szabadságharc leverését követően Magyarországon megszűnt az önálló bírói hatalmi ág, a magyar bírósági szervezetet integrálták a Habsburg Birodalom bírósági rendszerébe. Az 1860. október 20-án kibocsátott Októberi Diploma kilátásba helyezte a magyar királyi Kúria visszaállítását, amelyre ténylegesen a következő évben, 1861-ben került sor.

A visszaállított királyi Kúria 1861. április 3-án tartott ünnepélyes megnyitását a korabeli sajtó a független magyar igazságszolgáltatás újjászületéseként értékelte. A Kúria épülete a XIX. században a mai Erzsébet híd közelében, a Curia utca és a Ferenciek tere sarkán állt, már az 1838. évi pesti árvíz után felmerült egy új épület vásárlásának igénye, ám csupán 1893-ban kezdődött meg az építkezés Hauszmann Alajos tervei alapján, az Igazságügyi Palota zárókövét három év múlva 1896. október 20-án helyezték el.

Bár a Kúria Kossuth téri épületét a milleneumi ünneplések sorában avatták fel, az épület nem szerepel abban az 1896-os törvényeknek a felsorolásában, amely az ezeréves államalapítás megünneplésére készült épületeket foglalja magában.

Az Országgyűlés talán azt kívánta jelezni, hogy a legfelsőbb ítélkező fórum beköltözése nem lehet egy mégoly felemelő esemény kelléke; több ennél : egy jogi hagyományainkat hordozó, állandóságot kifejező intézmény otthonra találása.

Az 1949. évi XX. törvénnyel hatályba lépett alkotmány értelmében a legfőbb ítélkező fórum szerepét a Legfelsőbb Bíróság vette át. A Kúria joggyakorlatot meghatározó helyzete megszűnt, a tábla- illetve a felsőbíróságok megszüntetésével - másodfokú fellebbviteli fórummá vált, ítélkezését az igazságügyi tárca irányította, működésére a függőség volt a jellemző.

A Legfelsőbb Bíróság 1951-ben költözött át az Igazságügyi Palotából a budai oldalra, a volt Közigazgatási Bíróság I. kerület, Fő utca 1. szám alatti épületébe, és ekkor költözött a Néprajzi Múzeum a Kossuth téri épületbe. Csaknem három évtized elteltével, 1980-ban költözhetett vissza a Legfelsőbb Bíróság az igazságügyi negyedbe, a Fellner Sándor által tervezett, 1918-ban elkészült Igazságügyi Minisztérium korábbi V. kerület, Markó utca 16. szám alatti épületébe.

A legfőbb bírói fórum elnevezése 2012. január 1-jétől ismét Kúria, ami nem csupán névváltozás, hiszen hatásköre kibővült, az egységes ítélkezést biztosító új eszközökkel ruházta fel a jogalkotó.

A legfőbb bírói testület évszázadokon át a magyar jogi tradíciók megteremtője volt, éppen ezért a hagyományokból építkező igazságügyi reform csak akkor lehet teljes, ha a feladatkörében és tekintélyében megerősített Kúria visszatérhet az őt megillető helyre: abba az Igazságügyi Palotába, amelyet igazságtalanul vettek el - mondta a főbíró.